

Altleiningeni Leiningen-Westerburg Károly Ágost gróf

***Császári és királyi alszázados - Honvéd vezérőrnagy, tábornok
Ilbenstadt, Hesseni Választófejedelemség 1819. április 11. – Arad, 1849.
október 6.
Élt: 30 évet***

*„Lamberg rossz néven vette atyádtól, hogy nem siet ezredéhez. Mindjárt kijelentette, hogy ezt nem teszi, mert Magyarország ellen mint becsületes ember nem harcolhat, mert meggyőződése szerint az csak törvényes jogait védi, melyek megtartására esküt tett a király”
/Leiningen-Westerburg Károlyné levele fiához/*

*Szülőföldje Hessen távol,
bájaival elvarázsol.
Ám az emberek ridegek,
ismeretlen idegenek.*

*Alaposan, jól dolgoznak,
akaratban azonosak.
Számbelileg sokasodnak,
s anyagilag gyarapodnak.*

*'Hol kéklenek magas hegyek,
gyakran fújnak hideg szelek.
Ott megnő az önbizalom,
s úrrá lesznek minden bajon.*

*Károly Ágost egyik őse,
igen régi felmenője,
még ezerkilencvenhatban,
sereggel járt Magyar Honban.*

*Keresztesek élén haladt,
a becsvágytól égett, dagadt.
Emberei fosztogattak,
mely nem maradt bosszulatlan!*

*Könyves Kálmán vetett féket,
zabolásván kevélységet.
Itt esett el Emico gróf,
s ezáltal ő nem lett adós.*

*Károly édesapja herceg,
jó keresztény, sose henceg.
Érdekelt a békességben,
termő eredményességben.*

*Édesanyja csendes asszony,
korán fekszik, ha jó alkony.
Gyermekeit taníttatja,
szeretettel elárasztja.*

*A négy fiú derék legény,
katona lesz, fürge, serény.
Otthonuk a császári had,
'mely alapos kiképzést ad.*

*Károly sorban a harmadik,
legjobb helyen taníttatik.
Könnyen halad, hiszen eszes,
jelleme is szálegyenes.*

*Kék szeme az egek tükre,
dolgos német anya szülte.
Szabályos a fejformája,
származása tiszta árja.*

*Tekintete napba néző,
női lelket megigéző.
A szakálla sűrű, barna,
világít a fehér arca.*

*Vonzza-húzza a bölcsészet,
tudása is van bőséges.
Goethe nyelvén cseperedik,
és Schilleren növekedik.*

*Ízig - vérig német alkat,
feljebbvalóira hallgat.
Megbízható jó katona,
magyar leány lesz asszonya.*

*Ezernyolcszázharmincötben,
látni sorgyalogezredben.
Hadapród a hadi pályán,
'mely számára nem vakvágány.*

*Következetes csapattiszt,
igen magas a tudatszínt!
Sokat olvas, színházba jár,
s igaz embert szívébe zár.*

*Barátai finom urak,
arisztokrata társulat.
Fiatalként szabadelvű,
királpárti, egyértelmű!*

Ezernyolcszáznegyvennyolcban,

*négy éve él e szép Honban.
Gyökeret vert Törökbecsén,
szerelem nyílt szívén-lelkén.*

*Sissány Eliz lett a párja,
aki mindig visszavárja.
S ha szólítja hivatása,
nagy a lelkük vívódása.*

*„Eliz angyal, földi térben,
gondolata szárnyal légben.
Múvelt, szerény személyiség,
gyermek-szelíd egyéniség.*

*Melegszívű, jó és nyájas,
messze kerüli a bánat.
Tárulkozó, feláldozó,
szegényeknek adakozó.*

*Minden téren igaz, s nemes,
senkit szóval meg nem sebez!
Honleányok közt az első,
minden porcikája tetsző.”*

*Ifjú férje így jellemzi;
„Kapcsolatunk édenkerti.”
Új Hazát kap asszonyával,
s azonosul a gondjával.*

*Az idő, mint madár repül,
s alszázados rangba kerül.
Helye a sorgyalogezred,
s boldogságtól szinte repked!*

*„Leiningen” az ezred neve,
mely őseről van nevezve.
Harmincegyedik sorszámú,*

fülének ez jó hangzású!

*Hol Pozsonyban, hol meg Bécsben,
forgolódik magas körben.
Figyeli a történeteket,
s társadalmi szerkezetet.*

*Demokratikus érzelmű,
gyorsfelfogó képességű.
Látja, Európa szenved,
kancsukától fél és retteg.*

*Alattomos a francia,
haragszik rá Germánia!
Hiteltelen a királya,
nem adhatni a szavára!*

*Itt a tavasz, új ébredés,
a sötéttel perlekedés.
Szívből jövő bizakodás,
türelmetlen várakozás.*

*Izgatja a német kérdés,
magyar sors iránti érzés.
Hazamenne német földre,
talán végleg, mindörökre!*

*Ám születik a gyermeke,
folytonosság ígérete.
Magyarország földjén marad,
időkerék gyorsan szalad.*

*Tudja, kellenek reformok,
hogy dőljenek magas ormok,
mely gátjai újulásnak,
tavaszi széláramlásnak.*

*Habsburgokban már kétkedő:
„Ott fészkel az ellenerő.
Kapzsi, romlott dinasztia,
politikai maffia!”*

*S perdülnek a lapok sorban.
„Mában csírázik a holnap?
Beérik a tett gyümölcse,
s lesz 'ki zsarnok trónját döntse?”*

*Ily' kérdések merülnek fel,
szájában nem alszik a tej!
Gondolkodik és mérlegel,
s kérdéseire ráfelel.*

*Kezdődik a mozgósítás,
hadszínterekre behívás.
S Lambergtól jön felszólítás,
mennie kell, ez nem vitás!*

*A parancsot megtagadja,
nincs szívében foganatja.
„A Magyar Hon befogadott,
szeretettel jutalmazott.*

*A szándéka igazságos,
hazugság, hogy délibábos!
A jogai törvényesek,
jogász szemmel mesterremek!*

*A felség is meghallgatta,
s azokat mind elfogadta!
Esküt is tett nyomban rája,
Magyarországnak királya!”*

*

*Jön Bácskából szomorú hír,
s Mészárosnak levelet ír.
„Kérem, küldjön délre engem,
a lázadó szerbek ellen!*

*Német vagyok, ám itt élek,
s nincsen bennem semmi kétely,
hogy a jó ügy mellett állok,
hisz' a lázadók zsványok!*

*A magyar nép békés, dolgos,
befogadottakkal gondos.
Ám mindnyájan elnyomottak,
javaikból kifosztottak!*

*Most is osztják egymás ellen,
s lángot gyújt a sötét szellem.
A gyűlölet lelket pusztít,
s öldöklésre késztet, buzdít.*

*Rossz szellemet nem szolgállok,
csak a jó oldalra állok!
Jó szellem lesz győzedelmes,
neki leszek engedelmes!"*

*Bécsben mondják: „Kissé naiv,
gyermeki agy, nem kreatív!
Nekünk szolgál minden erő,
csak erőszak lehet nyerő!*

*Erkölc, morál itt mit sem ér,
csak az érdek legyen a cél,
mely az eszközt szentesíti,
s erőinket egyesíti!"*

*Pesten hitét értékelik,
s elszántságát elismerik.
Érzik tiszta, nemes ember,
s bizton' minden csatát megnyer.*

*Az eszme szép, míg nem torzul,
s rossz irányba el nem fordul!
A szabadság igaz eszme,
s győz, ha van rá fedezete!*

*

*Károly Temesvárra kerül,
s a tényekkel ott szembesül.
Vezérkari százados lesz,
ám a fronton keveset tesz.*

*Hiszen beosztása kötött,
s úgy érzi, hogy hajótörött.
A vezetés bizalmatlan?
Tán személye alkalmatlan?*

*Ily kétségek gyötrik egyre,
s készülődik harci tetre.
Ez ügyben több levelet ír,
ám nem jó rá válasz, jó hír.*

*Kétsége nem alaptalan,
s nem azért, mert alkalmatlan.
Hanem azért, mert a neve,
hirtelen lett éjfékete.*

*Testvérei szép sorjában
felesküdték új császárra.*

*Aki ifjú és szószegő,
s a helyzetet átrendező.*

*Szégyelli és nagyon bántja,
hogy áruló a családja.
Ám a hite ép, töretlen,
s élteti az igaz szellem.*

*November hónap közepén,
jó egy várva várt esemény.
Bizalmat kap, szolgálatot,
s testhezálló feladatot.*

*Csákovai szerb táborban,
a gyűlölet fel-felfortyan.
Hadoszlopot küldnek oda,
nem lesz tovább víg tivornya!*

*Vezérkari tisztjük Károly
felkelőket üt, vág, s páhol.
Az ellenség szerb és román,
földet túró paraszt, s csobán.*

*Károly rangja erősödik,
ám kételye fokozódik.
Látja a sok képmutató
fondorlatos bajtokozót.*

*Környezete bizalmatlan,
s az indulat forr, mint katlan.
Bizonyított, mégsem elég!
Orra alatt motyog, s beszél:*

*„Szemtől szemben mind jó barát,
s hátam mögött, mint a darázs
zümmög, szúr, és mérget lövell,
s kitalálna víg örömet.”*

*Zászlóalját átvezénylik,
Versec alá áthelyezik.
S Damjanichnak keze alatt,
nő a rábízott feladat.*

*.Az ezredes megkedveli
gondját, baját is megérti.
Hiszen Ő már túl van ezen,
a lelki próbatételen.*

*

*S jó egy kemény életvizsga,
melyhez nem kell csak egy szikra.
Jarkovácon szállnak éppen,
szerbek között „vendégségben.”*

*Feltűnő a szívélyesség,
mézes-mázos nagy kedvesség!
Esznek-isznak és mulatnak,
s fáradtságtól elalszanak.*

*Gyanútlan a magyar sereg,
az ellenség már közeleg!
Orvul jönnek, szúrnak-döfnek,
s 'ki felriad, az megdöbben.*

*Tízezer szerb vadul gyilkol,
olyan e hely, mint a pokol!
A magyarok védekeznek,
hogyha kézbe fegyvert lelnek!*

Sokak mellett nincs is fegyver,

*mert az éjjel, lábon elkelt!
Ellopták a szállásadók!
Eszközben nem válogatók.*

*S lobban a láng éjszakában,
Károly jeles helytállásban!
S Damjanichcsal egyetemben,
küzd a sötét fergetegben.*

*Isten segítségét hívják,
élet-halál harcúik vívják.
Akik futnak és kitörnek,
hajnaltájban egyesülnek.*

*

*Bácska, Bánság vérző földek,
ahol rácok embert ölnek,
egyre ritkul az ősi nép,
számára már közelg' a vég!*

*S elárvul a szép délvidék,
a gondolat múltat idéz.
Felvillannak magyar napok,
s ködbe vesznek a holnapok.*

*A sok helység romokban van,
felhők mögött áldoz a Nap.
Felkel holnap és megborzad,
s a látványtól összeroskad!*

*Károly ezen gondolkodik,
magyar életért aggódik.
Tudja, a szerb nem kegyelmez,*

szava, hazug, csupán jelmez!

*

*Álom hava hoz változást,
teher alól feloldozást.
Őrnagy lesz a tiszti soron,
s tél tábornok is beoson.*

*„Schwarzenberg” sorgyalozezred
sorsának a helyzet kedvez.
Hisz’ harmadik zászlóalja,
Károlyt parancsnoknak kapja.*

*Így lesznek Ők legvitézebb,
harci feladatra képzett,
bátor, elszánt küzdő csapat,
’kiket ellenség felavat.*

*Hadosztályukat északra,
küldik védő feladatra!
Közép-Tisza folyásához,
ahol a had beszállásol.*

*Károly Törökszentmiklóson
figyel, mint kerecsensólyom.
Fürkészi a messzi távot,
melyet a fagy elvarázsolt.*

*S történt vele furcsa eset,
’mit a főhős is lejegyzett
S küldte haza ezen „okmányt”,
légi úton, galambpostán.*

*„Édes Lizám, egyetlenem,
mellém rendelt nagy szerelmem!
Boldogságom Veled osztom,
történetét most elmondom:*

*„Huszonnegyedikén reggel,
indultam nagy kísérettel.
Ébredezett harci kedvünk,
s Cibakházára átmentünk.*

*Február volt hóban jártunk,
fázott kezünk, és a lábunk.
Órködtünk egy átkelőnél,
átellenben készülődés.*

*Megszerveztem a védelmet,
kézben feszült a fegyverzet.
Aztán indult a támadás,
s hátrítottunk minden csapást!*

*Tüzesedett a hangulat,
ilyenkor csak bolond mulat!
S mi küzdöttünk elszánt hévvel,
a támadó ellenséggel.*

*Alig észlelt pillanatban,
fordult a szél, láthatatlan.
S kedvezett az útjárása,
s mentünk ellentámadásra.*

*Rohantunk a gerendákon,
a harci tűz füstölt, lángolt.
Velünk futott másfél század,
alattunk a Tisza áradt!*

Az osztrák a töltés mögött,

*káromkodott és köpködött.
Vártak felmentő seregre,
italra és élelemre.*

*Hídhöz közel állt egy csárda,
roskadozott, végét járta.
Nádtetején hó dunna volt,
s benne ezer hópihe toll.*

*Háttérben állt száz jegenye,
zengett varjúk karéneke.
Azt károgták, mindenért kár,
hej be' soká lesz itt a nyár!*

*Csak bámultam, mint egy bornyú,
kerekszemű, száraz torkú.
Tér és idő olvadt egybe,
akárcsak egy népmesében.*

*Szemben ellen' katonája,
ruhán kék a hajtókája!
S mintha enyéimet látnám,
megtévesztő volt e látvány!*

*Gyanútlanul közeledtem,
és boldogan integettem.
Körbevettek és lefogtak,
jeges földre letiportak.*

*Mart a szégyen kívül-belül,
a császár majd jókat derül!
S katonáim mind megvetnek,
s árulónak bélyegeznek..*

*Behurcoltak a csárdába,
s folytatódott a rémdráma.
A túlparton a dob pergett,
s bennem a vér jéggé dermedt.*

*Gyülekezés, takarodó!
gyorsan jelzett a doboló.
Enyéim itt felejtének,
s nem lesz többé visszamenet?*

*Görcsben teltek hosszú percek,
s összetörtem, mint egy gyermek.
Fohászra nyílt ijedt lelkem,
s Megváltómban társra leltem.*

*Édes Lizám, csoda történt,
nem nyelt el a fagyos őrvény!
Mint Jónás a cet gyomrából,
szabadultam jóvoltából!*

*

*Két emberem volt közelben,
kiket később megöleltem.
S megköszöntem hűségüket,
vitéz, bátor nagy tettüket!*

*Talabér volt egyik neve,
s húsz ember a kísérete.
Illésy volt a jó másik,
emberségük, mint a gránit!*

*A hadnagy és a százados
cselekvése áldozatos.
Ők hoztak rám segítséget,
s a lelkemnek békességet.*

*Sokan estek, haláloztak,
szabadságomért áldoztak.*

*Isten áldja emléküket,
kiket alant megnevezek!*

*Goldstein főhadnagy, 'ki zsidó.
S Röss tizedes a sörivő.
Bukay a kis tizedes,
s Berger közvitéz, 'ki eszes.*

*Sokan fekszenek kórházban,
megcsonkoltan, sebtől lázban.
Mindnek külön hálás vagyok,
védjék őket az angyalok!"*

*

*S fentről jön az elismerés,
a hadügytől kitüntetés.
Zászlóaljának zászlaját,
illeti a díszcsillogás!*

*Neve, Magyar Katonai
Érdemrend, mely szolgálati.
Legmagasabb a méltónak
'ki ellenfélt feltartóztat.*

*3. osztály' fokozat,
hiszen nagy volt az áldozat!
Minden honvéd megérdemli,
ki hazáját védelmezi!*

*

*Március van ötödike,
légben olvad a hópihe.*

*Tavaszi tündére integet,
s ajtón kopog a kikelet.*

*Szolnoknál van a nagy kezdet,
a harcállás nekünk kedvez.
Ez egy hatalmas ütközet
sok az életével fizet!
Jó Leiningen példaadó,
s magas jutalomra méltó.
Damjanich ezt látja, tudja,
hogy ez a tett, vitéz munka!*

*Kitünteti a bajtársát,
s méltatja a helytállását;
„Remek helyzetfelismerő,
önállóan is cselekvő!”*

*Károly ekkor alezredes,
teste néhány helyen sebes.
Később dandárparancsnok lesz,
s győzelemért sokat tesz, vesz.*

*A III. hadtest tagja,
melynek Damjanich az atyja.
S holnap hadosztályparancsnok,
s cuppannak a borpalackok.*

*Siker rohan siker után,
kora reggel, vagy délután.
S a tavaszi hadjáratban,
tisztessége csorbíthatatlan!*

*Isaszegnél kivételes,
s a győzelme nyílegyenes!
Ezredesi rangra jutott,
s társainak példát adott.*

*Itt ismeri meg Görgeit,
gondolatát, erényeit,*

*kinek barátságát nyeri,
s képességét elismeri.*

*„Lassan, megfontoltan beszél.
Ha kell dorgál, ha kell dicsér.
Tiszta ésszel gondolkodik,
s a holnapban bizakodik.*

*Nem lelkesít, nem ragad el,
érvvel meggyőződést lehel.
Példaképem lett ő hamar,
jó katona, derék magyar!”*

*

*Bíztató a tavasz illat,
fényugara fel-felvillan.
Ám egy rossz hír mindent áthat,
Kárpát-bércén vad szél vágat!*

*Mondják, hogy a császár árvul,
s cáratyuska mellé társul.
Furcsa ez a társas viszony,
mely számunkra lesz majd iszony!*

*Június van, huszadika,
zajlik a peredi csata.
A III. hadtest élén,
vezetőcsere lesz, békés.*

*Másnap Károly váltja Jánost,
barátságuk nem volt árkt.
Tiszta, nemes, emberséges,
minden téren bensőséges.*

*Tábornokká lép ma elő,
lelke mélyén szunnyad erő.
Van még bőven tartaléka,
s Komáromnál bizonyítja.*

*Az oroszral megküzd Vácnál
nincsen benne semmi gátlás!
Hadtestével egymagában.
hadakozik egyfolytában.*

*„Nyolc órán át folyt a csata,
ez volt életem legszebb napja.
Nem volt semmi csodavárás,
július volt, szállt az áldás!”*

*Írta később naplójába,
börtön cella homályában.
Minden tette emlékezett,
„Boldog voltam, s elégedett.*

*Tizenhetedikét írtak,
s a főerők elvonultak.
Lélegzetnyi időt nyertünk,
bátorság volt a fegyverünk.*

*S alig múlt egy csonka hónap,
minden ember levert, szótlán.
Hiszen egy hír szárnyra kapott,
feketítve a holnapot.*

*A legények szomorkodtak,
s bánat nótát fakasztottak.
S az ajkukról szállt az ének,
vége harci tündöklésnek!*

„Megy a csapat Világosra,

*fordul szívem haragosra,
Augustus van tizenhárom,
besötétül a világom.*

*Ne várj rózsám, ne várj haza!
nem lesz dicső végső csata.
Nekünk végleg befellegzett,
fejünk felett eldöntetett.”*

*Kél a bánat harcos ajkán,
tudják, itt maradnak árván.
Vagy fogolyként elhurcolva,
tengődnek, mint egy rabszolga.*

*Leiningen is némán hallgat,
hüvelyében van a kardlap.
Mától ottan árválkodik,
s hős csatákról álmodozik.*

*Kardját rozsdá, őt vád éri,
becsületét mélyen sérti.
A vád hamis, egy rágalom,
amit rákent a hatalom.*

*Görgeit is elátkozzák,
s áruházzal megvádolják.
Tiltakozik érdekében,
az igazság védelmében.*

*„E férfiú nagy, jellemes,
emberségében egyenes.
Legyen bármily' ellenáram,
nem kétkedem irányában!”*

*Harmincéves, s bitó alatt,
szíve görcsöl, majd széthasad.
Ő a sorban a tizedik,*

tisztességet így fizetik.